

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/47/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815214486
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815214486.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ F. E., narodená XX.X.XXXX a 2/ B. E., narodená X.X.XXXX, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka P. Z. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. E. č. XXX/XX, M. N., práv. zastúpená JUDr. Dašou Taschovou, advokátkou, so sídlom M. Hodžu 14/1, Prievidza a otec R. E., narodený X.X.XXXX, trvale bytom D. N. č. XXX, práv. zastúpený JUDr. Jozefom Hurtišom, advokátom, so sídlom Ul. M. slovenskej 17, Prievidza o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/156/2012-59 zo dňa 16.5.2013 tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej F. E., narodenej XX.XX.XXXX zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 170,- eur,- mesačne a voči maloletej B. E., narodenej X.X.XXXX zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, do rúk matky, s účinnosťou od 1.9.2015.

II. Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2015 do vyhlásenia rozsudku u maloletej Lívie v sume 300,- eur a u maloletej Alžbety v sume 240,- eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 10,- eur na každé dieťa, spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletú F. zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne a na maloletú B. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne od 1.9.2015. Návrh zdôvodnila tým, že naposledy bolo výživné upravované v roku 2012 v konaní o rozvod manželstva. V súčasnosti obe deti vzrástli a doteraz určené výživné matke nepostačuje na krytie ich potrieb. Maloletá F. od 9/2015 začne študovať na Gymnáziu v Prievidza, 9. rok sa venuje mažoretkám, maloletá B. nastupuje na druhý stupeň základnej školy. U maloletých vzrástli náklady na cestovné, stravu, školu, školské potreby, ošatenie, obuv, lekárov, ich záľuby a športové aktivity a ostatné bežné náklady pre dospelávajúce dievčatá. Matka bola od 24.3.2014 do 16.2.2015 práceneschopná a jej príjem pozostával len z nemocenských dávok cca 390,- eur mesačne, od 03/2015 nastúpila do zamestnania. Okrem toho bola pravidelne hospitalizovaná v Národnom ústave tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie vo Vyšných Hágoch. Otec maloletých nad rámec určeného výživného neprispieva žiadnou sumou, nezaujíma sa o ne a to ani počas letných prázdnin. Na výživu prispieva maloletej F. umou 120,- eur a maloletej Alžbete sumou 100,- eur mesačne. Matka má výdavok na bývanie v 2-izbovom nájomnom byte spolu 230,- eur a nie je schopná zabezpečiť vlastné bývanie, keďže otec maloletých vyše 2 rokov robí prietahy v konaní o vyporiadaní BSM. Bez pravidelnej finančnej pomoci rodičov a súrodencov by matka nedokázala zabezpečiť zvýšené výdavky na deti.

Otec detí s návrhom nesúhlasil. Potvrdil, že na výživu maloletých detí prispieva sumou spolu 220,- eur mesačne, uviedol, že o deti sa zaujíma, styk s maloletými neprebieha a chcem by s nimi tráviť viac času. Pracuje ako robotník v K. K. s.r.o. s mesačným priemerným čistým zárobkom 666,47 eur a s mesačnými výdavkami: inkaso 96,82 eur, strava a výdavky na domácnosť (čistiace a hygienické potreby) 270,- eur, internet 21,72 eur, telefón 9,50 eur, poisťka na dom 1,67 eur a na auto zn. Fiat duna 5,76 eur a zn. Felícia 6,25 eur, DDS 19,92 eur, strava v práci 14,52 eur, poplatok za komunálny odpad 1,20 eur, životná poisťka 21,90 eur, životná poisťka dcéry F. 8,56 eur, doplatok voda 2,03 eur, daň z nehnuteľnosti 3,90 eur, doplatok za plyn v neuvedenej výške.

V písomnom doplnení návrhu z 18.02.2016 matka upravila výšku vyživovacej povinnosti a žiadala výživné na maloletú F. v sume 200,- eur mesačne a na maloletú B. 170,- eur mesačne. Špecifikovala mesačné výdavky na a) maloletú F. ako: strava ŠJ 41,- eur, cestovné do školy, na tréningy a späť 45,- eur, telefón 10,- eur, hygiena 20,- eur, vreckové 20,- eur, poplatok mažoretky 15,- eur, poplatok na stužkovú 5,- eur, školské pomôcky 10,- eur, strava mimo ŠJ 3,30 eur denne, bývanie 1/3 nákladov 85,- eur spolu 351,- eur, mimoriadne výdavky spojené so začiatkom školského roka 2015 pracovné zošity 45,- eur, ZRPŠ 20,- eur, poplatok na školskú hygienu 4,- eur, exkurzia 25,- eur a na b) maloletú B. ako : strava v ŠJ 23,- eur, sporenie 20,- eur, lieky 15,- eur, telefón 10,- eur, hygiena 10,- eur, školské pomôcky 5,- eur, oblečenie 20,- eur, strava mimo ŠJ 2,60 eur denne, príspevok na bývanie 1/3 nákladov 85,- eur spolu 268,- eur , mimoriadne výdavky spojené so začiatkom školského roka 2015 a hospitalizáciou v Banskej Bystrici 87,36 eur, pracovné zošity 30,- eur, ZRPŠ 10,- eur. Pravidelné mesačné náklady matky: nájomné 177,- eur, inkaso 54,14 eur, internet 24,- eur, t.j. spolu bývanie 255,14 eur, sporenie 15,- eur, DDS 15,- eur, lieky 30,- eur, telefón 35,- eur, oblečenie 15,- eur, splátky pôžičiek na zariadenie bytu a vybavenie domácnosti po rozvoze 151,- eur, cestovné do práce 55,- eur, strava 100,- eur. Matka dosiahla čistý mesačný príjem v období od 07/2015 do 12/2015 674,- eur a to najmä vďaka mimoriadnym odmenám , inak sa jej čistý mesačný príjem pohybuje v sume cca 580,- 600,- eur plus prídavky na deti 47,04 eur, nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti. Matka ďalej uviedla, že priemerný mesačný čistý príjem otca je 666,- eur a je výlučným vlastníkom rodinného domu v D. N., náklady na bývanie má spolu v sume 96,92 eur, otec maloletým nedáva žiadne vreckové, nepodieľa sa na mimoriadnych výdavkoch, kúpe oblečenia, obuvi, darčeky sa pohybuje v sume 5 -10,- eur, nechodí s dcérami na žiadne výlety, nevykonáva s nimi iné aktivity, ktorými by prispieval na ich kultúrne alebo športové vyžitie. Za zásadnú zmenu pomerov u maloletej F. treba považovať predovšetkým jej prijatie na strednú školu mimo miesta jej bydliska a zvýšené výdavky spojené so štúdiom na tejto škole a u maloletej B. najmä zhoršenie jej zdravotného stavu a jej časté kontroly a hospitalizácie v nemocnici, náklady na pravidelné užívanie liekov. Vo finančných možnostiach otca je podieľať sa na zvýšených výdavkoch svojich maloletých detí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca maloletých detí a kolízneho opatrovníka, oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11P/156/2012, 10C/153/2014, 5P/105/2012, správ zamestnávateľov matky a otca o zárobku, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa za rok 2014,2015, správou zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, potvrdením o nemocenských dávkach, nájomnou zmluvou, potvrdením o návšteve školy, oznámením Obecného úradu D. N., výpisom zo sporiaceho účtu, poisťnou zmluvou, výpismi z účtu otca OTPbanka, zmluvou o poistenom spotrebiteľskom OTP expres úvere, písomným doplnením údajov o výdavkoch matky ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Výživné na maloletú F. a B. E. bolo otcovi naposledy upravované rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 16.5.2013 č.k. 11P/156/2012 - 59 , ktorým súd manželstvo rodičov rozviedol a otcovi uložil vyživovaciu povinnosť na maloletú B. v sume 100,- eur mesačne a na maloletú F. v sume 120,- eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.5.2013.

V tom čase bol otec detí zamestnaný v spoločnosti K. K. s.r.o. a mal v priemere čistý príjem 508,10 eur.

Matka detí v čase poslednej úpravy výživného bola zamestnancom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza a mala v priemere čistý príjem 594,52 eur a poberala prídavok na dve deti.

Maloletá F. bola v čase poslednej úpravy výživného žiačkou 7.ročníka základnej školy a maloletá B. žiačkou 2. ročníka základnej školy.

V súčasnosti je otec detí zamestnaný, za obdobie od 09/2014 do 08/2015 dosiahol mesačný zárobok v priemere 666,47 eur a v období od 01/2015 do 12/2015 dosiahol priemerný mesačný zárobok 699,83 eur, vo výpovedi otec výšku takéhoto zárobku namietol a poukázal na to, že v januári 2016 to bola len suma 630,- eur. Výplata závisí od počtu nadčasov a nočných zmien. V sume 270,- eur ako výdavku na stravu a hygienické, čistiace potreby sú zahrnuté aj výdavky na auto a to poplatok za STK, ktorý bude aktuálny v mesiaci 04/2016. Vlastní dve motorové vozidlá, obe užíva, predaj jedného vozidla zvažuje. Žije v rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve, pričom jedno podlažie rodinného domu užíva on a na prízemí žije jeho otec. Jeden mesiac výdavky na bývanie platí on, jeden mesiac jeho otec, jedná sa o sumu cca 100,- eur mesačne. Matke maloletých otec vyplatil sumu 7.500,- eur ako vyporiadanie BSM, na úhradu ktorej musel čerpať úver s mesačnou splátkou 151,20 eur, jeho mesačné cestovné výdavky sú 10,- eur, s maloletou F. je v kontakte tak 3-4 krát do mesiaca, kedy ju vozí na mažoretky. S maloletou B. je v sporadickom kontakte. Jeho momentálna situácia spôsobila, že sa o neho a otca cez víkend starajú striedavo sestry, ktoré im navaria, pričom potraviny si prinesú so sebou.

Matka detí je v súčasnosti zamestnancom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, jej čistý mesačný príjem za obdobie od 09/2014 do 08/2015 bol v priemere 379,73 eur vrátane daňového bonusu na maloleté deti. Matka je poberateľkou aj prídavkov na dve deti v sume spolu 47,04 eur. Matka bola dlhodobo práceneschopná, od 04/2014 do 02/2015 poberala nemocenské dávky v priemere 387,83 eur mesačne. Popri písomne špecifikovaných výdavkoch matka sporí malol. F. sumou 47,07 eur mesačne a maloletej B. sumou 20,-eur mesačne. Za obdobie od 09/2015 do 12/2015 predstavovala priemerná čistá mesačná mzda matky sumu 724,28 eur vrátane daňového bonusu a mimo prídavkov na dve deti.

Maloletá F. je žiačkou 1. ročníka O. V.B.N. S. a maloletá B. žiačkou 5. ročníka Základnej školy v M. N.; do školy malol. F. dochádza, podľa vyjadrenia matky sú náklady na cestovné okolo 40-50,- eur mesačne, ďalej strava ŠJ 41,- eur, cestovné do školy, na tréningy a späť 45,- eur, telefón 10,- eur, hygiena 20,- eur, vreckové 20,- eur, poplatok mažoretky 15,- eur, poplatok na stužkovú 5,- eur, školské pomôcky 10,- eur, strava mimo ŠJ 3,30 eur denne, bývanie 1/3 nákladov 85,- eur spolu 351,- eur. U maloletej B. vznikajú mesačne výdavky na stravu v ŠJ 23,- eur, sporenie 20,- eur, lieky 15,- eur, telefón 10,- eur, hygiena 10,- eur, školské pomôcky 5,- eur, oblečenie 20,- eur, strava mimo ŠJ 2,60 eur denne, príspevok na bývanie 1/3 nákladov 85,- eur spolu 268,- eur. Má zdravotné problémy, pre ktoré bola hospitalizovaná v C. a následne v C. C., bola u nej ustálená diagnóza autoimunitné ochorenie, pravidelne užíva lieky.

Kolízny opatrovník sa k návrhu matky zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletú F. na sumu 200,- eur a na maloletú B. na sumu 170,- eur pripojil; poukázal na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, kedy zvýšenie vyživovacej povinnosti je v záujme oboch maloletých detí.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. Na strane rodičov a aj maloletých detí za toto obdobie došlo k zmene pomerov a preto sú dané podmienky pre zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Výživné dieťaťa zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehľbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, zdravotnú starostlivosť, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná. Predovšetkým závisí od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, jeho školských a mimoškolských aktivít, s tým, že potreby dieťaťa sú nižšie v jeho útlom veku v porovnaní s potrebami dieťaťa zaradeného do školského vzdelávacieho procesu. Je zrejmé, že zmena pomerov na strane oprávnenej osoby teda oboch maloletých detí od poslednej úpravy, kedy maloletá

F. začala študovať mimo miesta svojho bydliska a maloletá B. mala opakovane zdravotné problémy s nutnosťou sústavnej liečby odôvodňovala zvýšenie výživného zo sumy 100,- eur a 120,- eur mesačne na sumu 140,- eur a 170,- eur mesačne. Podľa názoru súdu výživné v sume 170,- eur a 200,- eur mesačne na maloleté, tak ako ho žiadala matka, pomery otca aktuálne reálne neumožňujú. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca je zrejmé, že nominálne výdavky na výživu a výchovu maloletých detí sa zvýšili prinajmenšom v dôsledku inflácie. Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (rozhodnutie NS ČSR z 30.9.1968 zn. 1 Cz 27/68, R 5/1969). Výživné vo svojej podstate slúži aj na vyrovnanie osobnej starostlivosti vynakladanej druhým rodičom, a súd zoberal do úvahy aj tú skutočnosť, že maloleté sú vo výlučnej osobnej starostlivosti matky, otec sa s nimi kontaktuje len sporadicky, nerealizuje dohodu rodičov o styku otca s maloletými deťmi, nevenuje sa im ani počas prázdnin či víkendov, nad rámec určeného výživného na ich výchovu ničím neprispieva. Súd z výpovede matky dospel k záveru, že matka v styku otcovi nebráni. Súd u otca nezohľadnil mesačnú splátku úveru, keď výživné má podľa Zákona o rodine prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a povinnosťou každého rodiča je korigovať si svoje výdavky tak, aby predovšetkým mohol plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona. Súd zvýšenie vyživovacej povinnosti tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletých považoval za primerané schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca, ktorému túto povinnosť uložil, navyše ak otec sám potvrdil, že náklady na bývanie uhrádza spolu s jeho otcom striedavo každý druhý mesiac v sume 96,82 eur, vlastní dve osobné motorové vozidlá, ktoré aj užíva a stravu mu cez víkend zabezpečujú sestry za ich finančné prostriedky. S poukazom na všetko uvedené súd dospel k záveru, že je v možnostiach otca prispievať na výživu svojich detí celkom sumou 310,- eur mesačne, preto mu takúto povinnosť uložil s účinnosťou od 1.9.2015.

Súčasne súd rozhodol aj o zameškanom výživnom za obdobie od 1.9.2015 do vyhlásenia rozsudku. Dlh na výživnom za toto obdobie predstavuje u malol. F. sumu 300,- eur (po 50,- eur za mesiace 09/2015 až február 2016) a u malol. B. sumu 240,- eur (po 40,- eur za mesiace 09/2015 až február 2016). Túto sumu súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 10,- eur na každé z detí, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia. Pokiaľ nebude uhradená čo len jedna splátka riadne a včas, stane sa splatnou celá nesplatená časť dlžného výživného naraz.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia /§ 251 O.s.p./.